

Prezes
Rady Ministrów

Petycja w sprawie wniosku o uchylenie rozporządzenia ministra

1. Przedmiot petycji

W interesie publicznym i własnym składam petycję o wystąpienie z wnioskiem do Rady Ministrów o uchylenie Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 kwietnia 2013 r. w sprawie określenia stawek wynagrodzenia biegłych, taryf zryczałtowanych oraz sposobu dokumentowania wydatków niezbędnych dla wydania opinii w postępowaniu karnym (Dz.U. z 2013 r. poz. 508 ze zm.).

2. Uzasadnienie petycji

2.1. Stan faktyczny

2.1.1. Osoba ministra sprawiedliwości

Jarosław Gowin pełnił urząd Ministra Sprawiedliwości od dnia 18 listopada 2011 r. do dnia 5 maja 2013 r. (M.P. z 2011 r. nr 102, poz. 1027, z 2011 r. nr 105, poz. 1057 i z 2013 r. poz. 389).

2.1.2. Dokumentacja procesu legislacyjnego

Dokumentacja jest udostępniona w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji (Wykaz prac legislacyjnych Ministra Sprawiedliwości, Sejm VII kadencji, nr A33, adres: <https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/154760>).

2.1.2.1. Skan pisma Plik Projekt.pdf zawiera skan podpisanego i opieczetowanego pisma do ministra sprawiedliwosci (załącznik nr 1). Wraz z pismem przedstawiono, za posrednictwem podsekretarza stanu, ministrowi sprawiedliwosci do podpisania: (a) dokument papierowy zawierajacy treść projektu rozporządzenia, (b) dokument elektroniczny zawierajacy treść projektu rozporządzenia. Oznaczenie dnia 23 kwietnia 2013 r. w piśmie dowodzi daty sporządzenia pisma. Na piśmie brakuje dekretacji podsekretarza stanu. Zatem skan nie dowodzi, że pismo wraz z projektem rozporządzenia zostało przekazane podsekretarzowi stanu w celu przedstawienia ministrowi sprawiedliwosci.

2.1.2.2. Skan rozporządzenia Plik Projekt.pdf zawiera też skan podpisanego i opieczetowanego rozporządzenia (załącznik nr 2). Rozporządzenie nie zawiera oznaczenia kalendarzowego dnia, a jedynie oznaczenie 2013 roku. Zatem skan dowodzi, że rozporządzenie zostało podpisane i opieczetowane w 2013 roku.

2.1.2.3. Utworzenie pliku Plik Projekt.pdf utworzono dnia 24 kwietnia 2013 r. o godzinie 12.25.32. Oznaczenie czasu utworzenia pliku PDF ze skanem nie musi być rzeczywistym czasem utworzenia pliku. Tworząc plik PDF ze skanem, oprogramowanie do skanowania zamieszcza w metadanych pliku aktualne wskazanie zegara urzadzania skanujacego. Zegar skanera może być albo zsynchronizowany z komputerem lub siecią komputerową, do których urzadzanie jest podlaczony, albo ustawiony ręcznie. Zatem dane informatyczne nie dowodzą, że dnia 24 kwietnia 2013 r. o godz. 12.25.32 rozporządzenie było podpisane i opieczetowane.

2.1.2.4. Modyfikacja katalogu Plik Projekt.pdf jest umieszczony w katalogu Skierowanie do podpisu Ministra (załącznik nr 3). Zamieszczenie pliku w katalogu jest modyfikacją katalogu, która polega na zmianie jego zawartosci. Czas ostatniej modyfikacji katalogu nie powinien poprzedzacz czasu utworzenia pliku, zamieszczonego w katalogu. Czas ostatniej modyfikacji katalogu to dzień 28 lutego 2013 r., czas utworzenia pliku to dzień 24 kwietnia 2013 r. Zatem dane informatyczne dowodzą, że czas utworzenia pliku ze skanem rozporządzenia lub czas modyfikacji katalogu z plikiem nie odpowiadają rzeczywistosci.

2.1.2.5. Rejestr zmian Dziennik BIP RCL, którego mechanizm automatycznie odnotowuje modyfikacje udostepnianych treści, nie zawiera żadnych danych o operacjach na katalogu Skierowanie do podpisu Ministra. W rejestrze zmian nie ma nawet informacji o utworzeniu katalogu (załącznik nr 4). Zatem dane informatyczne dowodzą, że rejestr zmian nie odnotowywał automatycznie modyfikacji treści lub dane o operacjach na katalogu zostały usunięte.

2.1.3. Data wydania rozporządzenia

Za datę wydania Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie określenia stawek wynagrodzenia biegłych, taryf zryczałtowanych oraz sposobu dokumentowania wydatków niezbędnych dla wydania opinii w postępowaniu karnym przyjęto dzień 24 kwietnia 2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 508).

2.1.4. Data ogłoszenia rozporządzenia

Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 kwietnia 2013 r. w sprawie określenia stawek wynagrodzenia biegłych, taryf zryczałtowanych oraz sposobu dokumentowania wydatków niezbędnych dla wydania opinii w postępowaniu karnym zostało ogłoszone dnia 26 kwietnia 2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 508).

2.2. Stan prawny

2.2.1. Wydanie rozporządzenia

2.2.1.1. Konstytucja RP Minister Sprawiedliwości jest wskazany indywidualnie w art. 187 ust. 1 pkt 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. nr 78, poz. 483 ze zm.). Z racji tego przyjmuje się, że należy on do kategorii ministrów kierujących działami administracji rządowej w rozumieniu art. 149 ust. 1 zdania pierwszego Konstytucji RP. Zatem na mocy ust. 2 zdania pierwszego Minister Sprawiedliwości ma kompetencję do wydawania rozporządzeń. Artykuł 92 ust. 1 Konstytucji RP określa zasady wydawania rozporządzeń. Zdanie drugie przepisu wymaga, aby upoważnienie ustawowe wskazywało indywidualnie organ właściwy do wydania rozporządzenia.

2.2.1.2. Ustawa Upoważnienie do wydania rozporządzenia, którego przedmiot obejmuje stawki wynagrodzenia biegłych, taryfy zryczałtowane i sposób dokumentowania wydatków niezbędnych dla wydania opinii w postępowaniu karnym, jest zawarte w art. 618f § 5 K.p.k. (Dz.U. z 2022 r. poz. 1375 ze zm.). Upoważnienie wskazuje Ministra Sprawiedliwości jako organ właściwy do wydania rozporządzenia.

2.2.1.3. Rozporządzenie W okresie pełnienia przez Jarosława Gowina urzędu Ministra Sprawiedliwości (zob. 2.1.1) obowiązywało Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad Techniki Prawodawczej” w pierwotnym brzmieniu (Dz.U. nr 100, poz. 908). Same zasady techniki prawodawczej były (i są) ujęte w załączniku do rozporządzenia. Podpisanie przez Ministra Sprawiedliwości projektu rozporządzenia wywoływało dwa skutki: (a) projekt

stawał się oryginałem rozporządzenia (§ 130 ust. 1 ZTP), (b) dzień złożenia podpisu określał datę rozporządzenia, będącą oznaczonym kalendarzowo dniem (§ 130 ust. 1 w związku z § 120 ust. 3 zdaniem pierwszym ZTP).

To, że Jarosław Gowin składał podpis jako Minister Sprawiedliwości, a nie jako osoba prywatna, wynika z przepisów Ustawy z dnia 31 stycznia 1980 r. o godle, barwach i hymnie Rzeczypospolitej Polskiej oraz o pieczęciach państwowych (Dz.U. z 2005 r. nr 235, poz. 2000 ze zm.). W myśl art. 16c ust. 3 w związku z art. 2a pkt. 1 ustawy Minister Sprawiedliwości używał (i używa) pieczęci urzędowej. Biorąc pod uwagę definicję ustawową pieczęci urzędowej, zawartą w art. 16c ust. 1 ustawy, jest oczywiste, że pieczęć urzędową Ministra Sprawiedliwości można odcisnąć tylko na przedmiocie materialnym, np. na dokumencie papierowym zawierającym treść projektu rozporządzenia.

To oznacza, że w okresie zajmowania przez Jarosława Gowina urzędu Ministra Sprawiedliwości wydawanie rozporządzeń przez Ministra Sprawiedliwości polegało na własnoręcznym podpisywaniu przez Jarosława Gowina dokumentów papierowych zawierających treści projektów rozporządzeń i opatrywaniu ich odciskiem pieczęci urzędowej Ministra Sprawiedliwości. Z tego wynika, że oryginałem rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości, wydanego w okresie od dnia 18 listopada 2011 r. do dnia 5 maja 2013 r., jest dokument papierowy zawierający: (a) treść rozporządzenia, (b) własnoręczny podpis Jarosława Gowina, (c) datę rozporządzenia, będącą oznaczeniem dnia złożenia podpisu, który zawiera się we wskazanym okresie, (d) odcisk pieczęci urzędowej Ministra Sprawiedliwości. To z kolei oznacza, że skan rozporządzenia (zob. 2.1.2.2) jest odwzorowaniem oryginału rozporządzenia. Zatem oryginał Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 kwietnia 2013 r. w sprawie określenia stawek wynagrodzenia biegłych, taryf zryczałtowanych oraz sposobu dokumentowania wydatków niezbędnych dla wydania opinii w postępowaniu karnym (Dz.U. z 2013 r. poz. 508) w rzeczywistości zawiera jedynie oznaczenie roku złożenia podpisu przez Jarosława Gowina (zob. 2.1.2.2-2.1.2.5), co uniemożliwia ustalenie, czy rozporządzenie zostało wydane przez Ministra Sprawiedliwości w osobie Jarosława Gowina, który zajmował ten urząd tylko przez część roku (zob. 2.1.1).

2.2.2. Ogłoszenie rozporządzenia

2.2.2.1. **Konstytucja RP** Zgodnie z art. 88 ust. 1 Konstytucji RP wejście w życie rozporządzenia jest uzależnione od jego ogłoszenia. W myśl ust. 2 przepisu tryb i zasady ogłaszania rozporządzeń reguluje ustawa.

2.2.2.2. **Ustawa** W okresie sprawowania przez Jarosława Gowina urzędu Ministra Sprawiedliwości (zob. 2.1.1) zasady i tryb ogłaszania rozporządzeń regulowała

Petycja w sprawie wniosku o uchylenie rozporządzenia ministra

Ustawa z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych w brzmieniu z dnia 29 sierpnia 2011 r., zmienionym z dniem 1 stycznia 2012 r. (Dz.U. z 2011 r. nr 197, poz. 1172 i nr 232, poz. 1378). Na mocy art. 15 ust. 1 w związku z art. 9 ust. 1 pkt 4 ustawy, tożsamo brzmiącego we wskazanym okresie, podstawą do ogłaszania rozporządzeń Ministra Sprawiedliwości były dokumenty elektroniczne zawierające treści tych rozporządzeń, opatrzone podpisem elektronicznym Ministra Sprawiedliwości, określonym w odrębnych przepisach.

Żaden przepis ustawy nie określał (i nie określa) zasad i trybu wydawania rozporządzeń. Zatem zakresy spraw, uregulowanych przez Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad Techniki Prawodawczej” i przez Ustawę z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych, nie krzyżowały się (i nie krzyżują się). W myśl art. 87 ust. 1 Konstytucji RP oba akty normatywne były (i są) źródłami powszechnie obowiązującego prawa. Bez znaczenia jest ich różna pozycja w hierarchii aktów prawnych, ponieważ z rozłączności zakresów przedmiotowych obu regulacji wynika ich niesprzeczność. Nie istnieje racja normatywna, uprawniająca do podważania konkluzji, że w okresie sprawowania urzędu Ministra Sprawiedliwości przez Jarosława Gowina (a) podpisany własnoręcznie i opieczętowany dokument papierowy, zawierający treść rozporządzenia, stanowił (i stanowi) oryginał rozporządzenia, natomiast (b) podpisany elektronicznie dokument elektroniczny, zawierający treść rozporządzenia, stanowił jedynie podstawę do ogłoszenia rozporządzenia. Z tego zaś wynika, że data złożenia podpisu elektronicznego (zob. 2.1.2.1) nie ma żadnego znaczenia dla oceny prawidłowości wydania rozporządzenia, ponieważ dokument elektroniczny zawierający jego treść nie jest oryginałem rozporządzenia. Zatem również na gruncie ówczesnie obowiązujących przepisów ustawowych, które regulowały ogłaszanie rozporządzeń, nie ma podstawy do kwestionowania wniosku, że oryginał Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 kwietnia 2013 r. w sprawie określenia stawek wynagrodzenia biegłych, taryf zryczałtowanych oraz sposobu dokumentowania wydatków niezbędnych dla wydania opinii w postępowaniu karnym (Dz.U. z 2013 r. poz. 508) w rzeczywistości nie zawiera oznaczenia dnia złożenia podpisu przez Jarosława Gowina, co uniemożliwia ustalenie, czy rozporządzenie zostało wydane przez Ministra Sprawiedliwości w osobie Jarosława Gowina (zob. 2.2.1.3).

Nawiasem mówiąc, dopiero od dnia 1 marca 2016 r., z którym premierowskie rozporządzenie zmieniające (Dz.U. z 2015 r. poz. 1812) uchyliło § 130 ZTP, istnieje uzasadnienie innego wykładania przepisów. Od tego czasu za oryginał rozporządzenia można uznawać podpisany elektronicznie dokument elektroniczny zawierający treść rozporządzenia.

2.3. Konkluzja

Nieemożność ustalenia, czy rozporządzenie zostało rzeczywiście wydane przez Ministra Sprawiedliwości (zob. 2.2.1.3, 2.2.2.2), oznacza niezgodność całego rozporządzenia z art. 618f § 5 K.p.k. w związku z art. 2, art. 92 ust. 1 i art. 149 ust. 2 zdaniem pierwszym Konstytucji RP. Z art. 2 Konstytucji RP da się bezpośrednio odczytać trzy zasady: państwa demokratycznego, państwa prawnego i państwa sprawiedliwego, które łącznie stanowią ogólną klauzulę państwa demokratycznego, prawnego i sprawiedliwego. Z niej wywodzi się zasadę poprawnej legislacji, której pojęcie jest pokrewne pojęciu zasad techniki prawodawczej, wyartykułowanych w odnośnym rozporządzeniu premiera. Jednak nie każde naruszenie zasad techniki prawodawczej jest tożsame z naruszeniem zasady prawidłowej legislacji, lecz tylko takie, które jest istotne. Bez dwóch zdań takim istotnym naruszeniem jest brak oznaczenia kalendarzowego dnia wydania rozporządzenia, ogłoszonego w Dzienniku Ustaw z 2013 roku pod pozycją 508. Z racji tego, że w 2013 roku nastąpiła zmiana osoby sprawującej urząd Ministra Sprawiedliwości, nie da się ustalić, czy rozporządzenie zostało wydane przez uprawniony organ, mianowicie Ministra Sprawiedliwości, czego wymaga art. 618f § 5 K.p.k. w związku z art. 92 ust. 1 i art. 149 ust. 2 zdaniem pierwszym Konstytucji RP.

Rozporządzenie, co do którego nie można ustalić, czy zostało wydane przez uprawniony organ, nie może obowiązywać i musi zostać niezwłocznie uchylone. Z tej przyczyny wnoszę jak w punkcie 1 petycji.

Wyrażam zgodę na ujawnienie mojego imienia i nazwiska na stronie internetowej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów i nie wyrażam zgody na ujawnienie innych moich danych osobowych.

Załączniki:

1. wydruk skanu pisma,
2. wydruk skanu oryginału rozporządzenia,
3. wydruk strony Wykaz prac legislacyjnych MS, Sejm VII kadencji, nr A33,
4. wydruk rejestru zmian strony Wykaz prac legislacyjnych MS, Sejm VII kadencji, nr A33.

zat. 1

DEPARTAMENT
PRAWA KARNEGO

Warszawa, dnia 23 kwietnia 2013 r.

DPK-I-401-23/12

Pan
Jarosław Gowin
Minister Sprawiedliwości
za pośrednictwem
Pana
Michała Królikowskiego
Podsekretarza Stanu
w Ministerstwie Sprawiedliwości

W załączeniu przedstawiam egzemplarz *projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie określenia stawek wynagrodzenia biegłych, taryf zryczałtowanych oraz sposobu dokumentowania wydatków niezbędnych dla wydania opinii w postępowaniu karnym*, z uprzejmą prośbą o jego podpisanie.

Jednocześnie przedkładam elektroniczną wersję rozporządzenia, zapisaną na dołączonym informatycznym nośniku danych i sporządzoną w formacie XML, z prośbą o opatrzenie tej wersji bezpiecznym podpisem elektronicznym Pana Ministra.

Projekt wykonuje upoważnienie z art. 618f § 5 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – *Kodeks postępowania karnego* (Dz. U. Nr 89, poz. 555, z późn. zm.) i został uzgodniony międzyresortowo.

Zgodnie z pismem Rządowego Centrum Legislacji z dnia 19 kwietnia 2013 r., RCL.DPA.542-277/13, projekt został zwolniony z obowiązku rozpatrzenia przez Komisję Prawniczą.

Rozporządzenie spełnia wymogi niezbędne dla jego podpisania.

DYREKTOR
Departamentu Prawa Karnego
Tomasz Dołkowski

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 2013 r.

w sprawie określenia stawek wynagrodzenia biegłych, taryf zryczałtowanych oraz sposobu dokumentowania wydatków niezbędnych dla wydania opinii w postępowaniu karnym

Na podstawie art. 618f § 5 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) stawki wynagrodzenia biegłych powołanych przez sąd lub organ postępowania przygotowawczego za wykonaną pracę;
- 2) taryfy zryczałtowane dla poszczególnych kategorii biegłych ze względu na dziedzinę, w której są oni specjalistami;
- 3) sposób dokumentowania wydatków niezbędnych dla wydania opinii.

§ 2. Stawka wynagrodzenia biegłych powołanych przez sąd lub organ postępowania przygotowawczego za każdą rozpoczętą godzinę pracy, zwana dalej „stawką”, wynosi – w zależności od stopnia złożoności problemu będącego przedmiotem opinii oraz warunków, w jakich opracowano opinię – od 1,28% do 1,81% kwoty bazowej dla osób zajmujących

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1999 r. Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 50, poz. 580, Nr 62, poz. 717, Nr 73, poz. 852 i Nr 93, poz. 1027, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071 i Nr 106, poz. 1149, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, z 2003 r. Nr 17, poz. 155, Nr 111, poz. 1061 i Nr 130, poz. 1188, z 2004 r. Nr 51, poz. 514, Nr 69, poz. 626, Nr 93, poz. 889, Nr 240, poz. 2405 i Nr 264, poz. 2641, z 2005 r. Nr 10, poz. 70, Nr 48, poz. 461, Nr 77, poz. 680, Nr 96, poz. 821, Nr 141, poz. 1181, Nr 143, poz. 1203, Nr 163, poz. 1363, Nr 169, poz. 1416 i Nr 178, poz. 1479, z 2006 r. Nr 15, poz. 118, Nr 66, poz. 467, Nr 95, poz. 659, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 141, poz. 1009 i 1013, Nr 167, poz. 1192 i Nr 226, poz. 1647 i 1648, z 2007 r. Nr 20, poz. 116, Nr 64, poz. 432, Nr 80, poz. 539, Nr 89, poz. 589, Nr 99, poz. 664, Nr 112, poz. 766, Nr 123, poz. 849 i Nr 128, poz. 903, z 2008 r. Nr 27, poz. 162, Nr 100, poz. 648, Nr 107, poz. 686, Nr 123, poz. 802, Nr 182, poz. 1133, Nr 208, poz. 1308, Nr 214, poz. 1344, Nr 225, poz. 1485, Nr 234, poz. 1571 i Nr 237, poz. 1651, z 2009 r. Nr 8, poz. 39, Nr 20, poz. 104, Nr 28, poz. 171, Nr 68, poz. 585, Nr 85, poz. 716, Nr 127, poz. 1051, Nr 144, poz. 1178, Nr 168, poz. 1323, Nr 178, poz. 1375, Nr 190, poz. 1474 i Nr 206, poz. 1589, z 2010 r. Nr 7, poz. 46, Nr 98, poz. 626, Nr 106, poz. 669, Nr 122, poz. 826, Nr 125, poz. 842, Nr 182, poz. 1228 i Nr 197, poz. 1307, z 2011 r. Nr 48, poz. 245 i 246, Nr 53, poz. 273, Nr 112, poz. 654, Nr 117, poz. 678, Nr 142, poz. 829, Nr 191, poz. 1135, Nr 217, poz. 1280, Nr 240, poz. 1430, 1431 i 1438 i Nr 279, poz. 1645 oraz z 2012 r. poz. 886, 1091, 1101, 1327, 1426, 1447 i 1529.

kierownicze stanowiska państwowe, której wysokość określa ustawa budżetowa, zwanej dalej „kwotą bazową”.

§ 3. 1. W przypadku biegłych posiadających tytuł naukowy profesora lub tytuł profesora w zakresie sztuki stawka wynosi 3,93%.

2. W przypadku biegłych posiadających stopień naukowy doktora habilitowanego lub stopień doktora habilitowanego w zakresie sztuki stawka wynosi 3,08%.

3. W przypadku biegłych posiadających stopień naukowy doktora lub stopień doktora w zakresie sztuki stawka wynosi 2,55%.

§ 4. W razie złożonego charakteru problemu będącego przedmiotem opinii stawka może być podwyższona do 50%, jeżeli biegły ma dyplom ukończenia studiów wyższych lub dyplom mistrzowski oraz pełni funkcję biegłego sądowego nie krócej niż jedną kadencję lub funkcję rzeczoznawcy przez okres co najmniej pięciu lat.

§ 5. W przypadku biegłych z zakresu daktylogologii, wzywanych przez sąd lub organ postępowania przygotowawczego w razie potrzeby przesłuchania osób doświadczających trwale lub okresowo trudności w komunikowaniu się, które posługują się językiem migowym, systemem językowo-migowym lub sposobem komunikowania się osób głuchoniewidomych, stawka wynosi:

- 1) za tłumaczenie z języka migowego oraz z innych środków komunikowania 1,69%;
- 2) za tłumaczenie na język migowy oraz na inne środki komunikowania 2,21%.

§ 6. Stawka biegłego, o którym mowa w § 5, może być podwyższona, nie więcej jednak niż o 50%, w razie przesłuchiwania osoby podczas badania jej stanu psychicznego albo przy udziale innych biegłych.

§ 7. 1. Wynagrodzenie za wykonaną pracę biegłych z dziedziny medycyny, w zakresie czynności opisanych w załączniku nr 1, można określić według stawki albo taryfy zryczałtowanej wskazanej w tym załączniku.

2. W przypadku gdy opinię sporządził podmiot, o którym mowa w art. 193 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. -- Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555, z późn. zm.), wynagrodzenie za wykonaną pracę biegłych, w zakresie czynności opisanych w załączniku nr 2, można określić według stawki albo taryfy zryczałtowanej wskazanej w tym załączniku.

3. Wynagrodzenie za wykonaną pracę biegłych z dziedziny geodezji i kartografii, w zakresie czynności opisanych w załączniku nr 3, można określić według stawki albo taryfy zryczałtowanej wskazanej w tym załączniku.

§ 8. Wydatki poniesione przez biegłego, niezbędne dla wydania opinii, w tym w szczególności wydatki materiałowe, amortyzację aparatury badawczej oraz koszty dojazdu na miejsce wykonania czynności, biegły dokumentuje za pomocą faktur lub rachunków albo kopii tych dokumentów, a w razie ich braku - za pomocą oświadczenia.

§ 9. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 6 maja 2013 r.²⁾

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

Jarosław Gowin

²⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 grudnia 1975 r. w sprawie kosztów przeprowadzenia dowodu z opinii biegłych w postępowaniu sądowym (Dz. U. Nr 46, poz. 254, z 1982 r. Nr 43, poz. 283, z 1986 r. Nr 30, poz. 154, z 1988 r. Nr 42, poz. 335, z 1989 r. Nr 66, poz. 405, z 1990 r. Nr 62, poz. 364, z 1991 r. Nr 81, poz. 357, z 1992 r. Nr 38, poz. 165, z 1994 r. Nr 31, poz. 115, z 2000 r. Nr 65, poz. 776, z 2001 r. Nr 16, poz. 181 i Nr 54, poz. 566 oraz 2012 r. poz. 562) oraz rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 31 października 1983 r. w sprawie wynagrodzenia biegłych (tłumaczy) z zakresu daktylogracji (Dz. U. Nr 64, poz. 292), które tracą moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia na podstawie art. 10 ustawy z dnia 31 sierpnia 2012 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1101).

Załączniki do rozporządzenia
Ministra Sprawiedliwości z dnia
(poz.)

Załącznik nr 1

TARYFA ZRYCZAŁTOWANA WYNAGRODZENIA BIEGŁYCH Z DZIEDZINY
MEDYCyny

Lp.	Określenie czynności	Procent kwoty bazowej
1	2	3
1	Określenie inwalidztwa, niepełnosprawności lub niezdolności do pracy oraz ich stopnia	2,13–8,49 ¹⁾
2	Ocena zdolności do odbycia kary pozbawienia wolności	2,98–10,72 ¹⁾
3	Stwierdzenie uszkodzeń ciała i ich kwalifikacja, ustalenie obcowania płciowego, stwierdzenie dziewictwa, ciąży, przebytego porodu, zakażenia wenerycznego	1,91–4,35 ¹⁾
4	Badanie zdolności do płodzenia, łącznie z badaniem nasienia (w razie konieczności powtórzenia badania stawkę podwyższa się o 100%)	3,61–5,31 ¹⁾
5	Ogłędziny zewnętrzne zwłok i szczątków ludzkich w miejscu ich znalezienia	3,93–14,33 ¹⁾
6	Ogłędziny zewnętrzne i sekcja zwłok świeżych – w zależności od warunków przeprowadzenia, zakresu badań i stanu zwłok	6,69–21,75 ¹⁾
7	Ogłędziny zewnętrzne i sekcja zwłok rozkładających się, przeobrażonych i ekshumowanych, a także wykonywane w warunkach wyjątkowo trudnych	9,34–28,86 ¹⁾
8	Badanie stanu zdrowia psychicznego: 1) w warunkach ambulatoryjnych bez pisemnej opinii 2) w warunkach ambulatoryjnych z pisemną opinią 3) w warunkach szpitalnych z pisemną opinią	1,91–4,67 ¹⁾ 5,10–10,72 ¹⁾ 12,20–25,89 ¹⁾
9	Badanie psychologiczne: 1) w warunkach ambulatoryjnych bez pisemnej opinii 2) w warunkach ambulatoryjnych z pisemną opinią 3) w warunkach szpitalnych z pisemną opinią	1,91–4,67 ¹⁾ 5,10–10,72 ¹⁾ 12,20–25,89 ¹⁾
10	Badanie w przedmiocie uzależnienia od alkoholu: 1) w warunkach ambulatoryjnych bez pisemnej opinii 2) w warunkach ambulatoryjnych z pisemną opinią 3) w warunkach szpitalnych z pisemną opinią	1,91–4,67 ¹⁾ 5,10–10,72 ¹⁾ 12,20–25,89 ¹⁾
11	Wydanie opinii wyłącznie na podstawie akt sprawy	5,10–21,65 ¹⁾

¹⁾ W zależności od stopnia złożoności problemu będącego przedmiotem opinii oraz warunków, w jakich opracowano opinię.

Załącznik nr 2

TARYFA ZRYCZAŁTOWANA WYNAGRODZENIA PODMIOTÓW, O KTÓRYCH
MOWA W ART. 193 § 2 KODEKSU POSTĘPOWANIA KARNEGO

Lp.	Określenie czynności	Procent kwoty bazowej
1	2	3
I. Badania laboratoryjne		
1	1. Badanie krwi w sprawie o ustalenie ojcostwa, poszerzone o układy grupowe ACP, PGM, ESD – jednej osoby 2. Badanie dodatkowe układów GPT, GLO, GC, AK, ADA, Fy, TK, Ss, P – jednej osoby – za każdy układ 3. Badanie dodatkowe HLA – jednej osoby	9,45 0,96 16,87
2	Badanie grup krwi świeżej – w zależności od ilości oznaczonych układów grupowych	1,17–19,52 ¹⁾
3	Badanie grup krwi rozłożonej – w zależności od ilości oznaczonych układów grupowych	2,13–32,57 ¹⁾
4	Badanie śladów krwi i innych substancji biologicznych: 1) oględziny jednego dowodu rzeczowego oraz wstępne badanie śladów (metodą widnową i innymi metodami) 2) badanie metodami serologicznymi przynależności gatunkowej plam krwi i innych substancji biologicznych jednego gatunku i na jednym dowodzie 3) badanie przynależności grupowej śladów krwi i innych substancji biologicznych na jednym dowodzie rzeczowym: a) w układzie ABO b) za każdy następny układ grupowy 4) badanie śladów krwi w celu orzeczenia źródła krwawienia lub czasu powstania śladów 5) inne badania biologiczne: oznaczenie płci w śladach krwi i innych substancjach biologicznych, oznaczanie czasu powstania takich śladów, ustalanie wieku osobnika na podstawie zawartości hemoglobiny płodowej w składzie krwi i inne badania umożliwiające identyfikację indywidualną śladu biologicznego – na jednym dowodzie rzeczowym	2,13–3,08 ¹⁾ 2,76 3,08 1,28 3,82 5,31
5	Badanie plam nasienia (fizykalne, chemiczne, krystalograficzne, mikroskopowe, serologiczne) na jednym dowodzie rzeczowym	4,67–6,58 ¹⁾
6	1. Badanie makroskopowe, mikroskopowe i mikrometryczne włosów dowodowych i porównawczych lub identyfikacja włókien i włosów – jednej osoby 2. Oznaczenie płci na podstawie badania włosów (metodami fluorescencji albo chromatyny płciowej) lub oznaczenie grupy krwi na tej podstawie – jednej osoby	2,23–5,94 ¹⁾ 1,49–3,08 ¹⁾
7	Badanie identyfikacyjne materiału biologicznego (mechanoskopia, mikroskopia porównawcza, badanie na obecność jonów metali, superprojekcja itp.)	2,87–10,29 ¹⁾
8	Badanie śladów i uszkodzeń postrzałowych: 1) bez strzałów próbnych 2) ze strzałami próbnymi	3,08 5,31
9	Badanie histologiczne wycinków jednego narządu ciała	0,96
10	Badanie krwi na obecność tlenku węgla (hemoglobiny tlenkowowęglowej): 1) badanie jakościowe 2) badanie ilościowe	0,96 2,13

¹⁾ W zależności od stopnia złożoności problemu będącego przedmiotem opinii oraz warunków, w jakich opracowano opinię.

11	1. Badanie krwi na obecność alkoholu: 1) metodą Widmarka 2) za każdą inną metodę 2. Badanie wydychanego powietrza na obecność alkoholu	1,49 2,76-3,08 ¹⁾ 3,08
12	1. Badanie narządów ciała na obecność trucizn ²⁾ : 1) trucizny lotne z parą wodną – wielokierunkowe badania jakościowe 2) trucizny lotne – oznaczenie ilościowe – stawka wymieniona w pkt 1 ulega zwiększeniu o 3) wolne kwasy i zasady, trujące reszty kwasowe – wielokierunkowe badania jakościowe 4) oznaczenie ilościowe trucizny z grupy wymienionej w pkt 3 – stawka ulega zwiększeniu o 5) trucizny metaliczne – wielokierunkowe badania jakościowe 6) oznaczenie ilościowe trucizny z grupy wymienionej w pkt 5 – stawka ulega zwiększeniu o 7) trucizny organiczne naturalne i syntetyczne – przeprowadzenie wielokierunkowego toku badań 8) identyfikacja trucizny wyosobnionej w toku badań wymienionych w pkt 7 9) ilościowe oznaczenie zidentyfikowanej trucizny wymienionej w pkt 8 – stawka ulega zwiększeniu o 2. Badanie narządów ciała na obecność trucizn ukierunkowane (tj. z określeniem poszukiwanej trucizny) jakościowe lub ilościowe 3. Badanie chemiczno-toksykologiczne substancji chemicznej w celu jej zidentyfikowania	7,54-9,76 ¹⁾ 3,72-11,89 ¹⁾ 4,67-8,38 ¹⁾ 4,67-9,76 ¹⁾ 21,75-28,12 ¹⁾ 2,23-6,90 ¹⁾ 30,34-34,69 ¹⁾ 4,67-34,69 ^{1),3)} 2,23-11,89 ¹⁾ 7,54-28,12 ^{1),3)} 3,72-28,12 ^{1),3)}
13	Wykonanie prób biologicznych (na zwierzętach lub roślinach) z wyodrębnioną trucizną	2,23-7,32 ¹⁾
14	Badania botaniczne i farmakognostyczne trucizn roślinnych (identyfikacja części roślin i grzybów)	5,31-10,19 ¹⁾
II. Badania osób żyjących		
15	Określenie inwalidztwa, niepełnosprawności lub niezdolności do pracy oraz ich stopnia	3,72-14,43 ¹⁾
16	Ocena zdolności do odbycia kary pozbawienia wolności	3,08-11,89 ¹⁾
17	Stwierdzenie uszkodzeń ciała i ich kwalifikacja, stwierdzenie dziewictwa, ciąży, przebytego porodu, zakażenia wenerycznego, ustalenie obcowania płciowego itp.	3,08-6,69 ¹⁾
18	Badanie antropologiczne jednej osoby, łącznie z dokumentacją fotograficzną, w sprawie o ustalenie ojcostwa	14,43
19	Badanie stanu zdrowia psychicznego: 1) w warunkach ambulatoryjnych bez pisemnej opinii 2) w warunkach ambulatoryjnych z pisemną opinią 3) w warunkach szpitalnych z pisemną opinią	1,91-4,67 ¹⁾ 5,10-10,72 ¹⁾ 12,20-25,89 ¹⁾
20	Badanie psychologiczne: 1) w warunkach ambulatoryjnych bez pisemnej opinii 2) w warunkach ambulatoryjnych z pisemną opinią 3) w warunkach szpitalnych z pisemną opinią	1,91-4,67 ¹⁾ 5,10-10,72 ¹⁾ 12,20-25,89 ¹⁾
21	Badanie zdolności do płodzenia, łącznie z chemicznym i mikroskopowym badaniem nasienia (w razie konieczności powtórzenia badania nasienia, stawkę podwyższa się o 100%)	4,67-6,58 ¹⁾
III. Badania sekcyjne		
22	Oględziny zewnętrzne zwłok i szczątków ludzkich w miejscu ich znalezienia	4,67-16,02 ¹⁾
23	Oględziny zewnętrzne i sekcja zwłok świeżych – w zależności od warunków przeprowadzenia, zakresu badań i stanu zwłok	8,17-24,40 ¹⁾
24	Oględziny zewnętrzne i sekcja zwłok rozkładających się, przeobrażonych i ekshumowanych, a także wykonywane w warunkach wyjątkowo trudnych	11,25-32,57 ¹⁾

²⁾ Wymienione w tej pozycji wysokości stawek odnoszą się do badania jednego narządu. Przy równoległym badaniu drugiego i następnym narządów lub materiałów w tej samej sprawie wysokość stawek obniża się o 20%.

³⁾ Dopuszcza się możliwość podwyższenia stawek (do 50%) w wypadkach uzasadnionych szczególnymi trudnościami (np. mało znane i rzadko spotykane substancje trujące, materiał z ekshumacji).

25	Maceracja kości i ich rekonstrukcja: 1) przygotowanie kośćca do maceracji, jego maceracja (w razie maceracji kompletnego szkieletu – górna wysokość stawki) 2) rekonstrukcja kompletnego szkieletu	8,49-25,89 ¹⁾ 8,17-114,04 ¹⁾
IV. Inne czynności		
26	Wydanie opinii wyłącznie na podstawie akt sprawy	5,10-21,65 ¹⁾
27	Sporządzenie dokumentacji fotograficznej osób zyjących, zwłok i dowodów rzeczowych -- za jedno ujęcie (format 10 cm x 15 cm)	0,11

**TARYFA ZRYCZAŁTOWANA ZA TYPOWE CZYNNOSCI TECHNICZNE BIEGLYCH
Z ZAKRESU GEODEZJI I KARTOGRAFII**

Lp.	Określenie czynności	Jednostka	Procent kwoty bazowej za jednostkę
1	2	3	4
1	Badanie ksiąg wieczystych oraz akt w archiwach państwowych: 1) za pierwszą księgę lub za pierwsze akta nieruchomości 2) za każdą następną księgę lub każde następne akta	nieruchomość nieruchomość	3,08 1,49
2	Wyciągi danych z operatu ewidencji gruntów: – sporządzenie wypisu z rejestru gruntów: 1) za pierwszą działkę 2) za każdą następną działkę – sporządzenie wypisu z rejestru gruntów i wyrysu z mapy ewidencyjnej wraz z rozliczeniem powierzchni działek wykazanych w księgach wieczystych: 3) za pierwszą działkę 4) za każdą następną działkę	działka działka działka działka	1,17 0,11 21,96 2,23
3	Uzyskanie niezbędnych danych z państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego: 1) do 4 punktów granicznych i osnowy geodezyjnej 2) za każdy następny punkt graniczny i osnowy geodezyjnej	ryczałt punkt	4,67 0,32
4	Ustalenie granic nieruchomości: 1) do 4 punktów granicznych 2) za każdy następny punkt graniczny na podstawie danych geodezyjno-kartograficznych 3) za każdy następny punkt graniczny na podstawie oświadczeń stron	ryczałt punkt punkt	29,39 2,23 0,96
5	Pomiar sytuacyjny i opracowanie jego wyników oraz sporządzenie mapy: 1) dla powierzchni do 0,50 ha 2) dla powierzchni powyżej 0,50 do 1,00 ha 3) dla powierzchni powyżej 1,00 ha do 3,00 ha 4) dla powierzchni powyżej 3,00 ha do 5,00 ha 5) za każdy następny hektar	ryczałt ryczałt ryczałt ryczałt 1 ha	51,88 65,24 78,08 96,96 11,57
6	Podział nieruchomości: – opracowanie wstępnego projektu podziału na kopii mapy: 1) podział na dwie działki 2) za każdą następną działkę – obliczenie i wyznaczenie w terenie projektu podziału: 3) podział na dwie działki 4) za każdą następną działkę	ryczałt działka ryczałt działka	14,43 2,23 65,24 7,32

7	<p>Inne prace geodezyjno-kartograficzne:</p> <p>--- skartowanie i opisanie na mapie granic ustalonych w postępowaniu rozgraniczeniowym:</p> <p>1) do 4 punktów granicznych</p> <p>2) za każdy następny punkt graniczny</p> <p>--- skartowanie i opisanie na mapie projektu podziału nieruchomości:</p> <p>3) podział na dwie działki</p> <p>4) za każdą następną działkę</p> <p>5) za pomiar i sporządzenie szkicu sytuacyjnego do różnych celów stosuje się stawki określone w lp. 5 z zastosowaniem współczynnika 0,5</p>	<p>ryczałt punkt</p> <p>ryczałt działka</p>	<p>9,76</p> <p>1,49</p> <p>24,40</p> <p>2,23</p>
---	---	---	--

Rządowego Centrum Legislacji

Rządowy Proces Legislacyjny

wtorek, 24 października 2023, data aktualizacji serwisu: 23.10.2023 o godzinie 17:18

[Strona główna](#)
[Struktura organizacyjna](#)
[Legislacja](#)
[Prace](#)
[Zaangażowania publiczne](#)
[Prasa i prasyki](#)
[Opinie](#)
[Wykazywanie orzeczeń TK](#)
[Aplikacje legislacyjne](#)

[Projekty założeń projektów ustaw](#)
[Projekty ustaw](#)
[Projekty rozporządzeń](#)
[OSR ex post](#)

Tu jesteś: [Wzrost daty wydania](#)

Rejestr zdarzeń dla projektu "Projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie określenia stawek wynagrodzenia biegłych, taryf zryczałtowanych oraz sposobu dokumentowania wydatków niezbędnych dla wyrażenia opinii w postępowaniu karnym"

Data	Autor	Zdarzenie
2013-02-28 13:09	Grażyna Nauka	Dodanie atrybutu nazwa umiarodawcy: "Miejsce Sprawiedliwych"
2013-02-28 13:09	Grażyna Nauka	Dodanie atrybutu Numer Programu Prac Legislacyjnych: "ALP"
2013-02-28 13:09	Grażyna Nauka	Dodanie atrybutu kopia Programu Prac Legislacyjnych "Projekt procedury zgodnie z Wykazem Prac Legislacyjnych Ministerstwa Sprawiedliwości, numer ALP"
2013-02-28 13:09	System RPL	Dodanie katalogu "Działalność lobbyngowa" (projekt)
2013-02-28 13:09	System RPL	Dodanie katalogu "Kontakcie społeczne" (projekt)
2013-02-28 13:09	System RPL	Dodanie katalogu "Uzgodnienia" (projekt)
2013-02-28 13:10	System RPL	Dodanie katalogu "Komitet Rady Ministrów do Spraw Cyfryzacji" (projekt)
2013-02-28 13:10	System RPL	Dodanie katalogu "Komisja Prawnicza" (projekt)
2013-02-28 13:10	System RPL	Dodanie katalogu "Incydenty" (projekt)
2013-05-07 14:09	Grażyna Nauka	Dodanie atrybutu link do publikacji Dz.U.: "201301050801"
2013-05-07 14:09	Grażyna Nauka	Dodanie atrybutu nazwa publikacji Dz.U.: "Dz.U. 2013 r. Nr 1, poz. 508"
2023-01-20 16:00	Administrator	Zakończono cykl projektu nazwa etapu nr: 6 Komisja Prawnicza

2023.11

R

(00)359007734840520306

Poczta Polska

Oplata pobrana 18,6 zł

2023

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów
Departament Spraw Obywatelskich
Aleje Ujazdowskie 1/3
00-583 Warszawa